

Κωδικός (οί) αναγνώρισης	A.E. 415
Τίτλος	ΧΑΤΖΟΠΟΥΛΟΣ, ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ*
Χρονολογία (ες)	1877-1990
Επίπεδο περιγραφής	Αρχείο
Μέγεθος και υπόστρωμα της ενότητας περιγραφής (Ποσότητα, όγκος ή διαστάσεις)	6 αρχειακά κουτιά
Όνομα παραγωγού (ών)	Κωνσταντίνος Χατζόπουλος (1868-1920)
Διοικητική ιστορία / Βιογραφικό σημείωμα	<p>Ο Κ. Χατζόπουλος γεννήθηκε στις 11.5.1868 στο Βραχώρι Αργινίου, πρώτος από τα επτά παιδιά του Ιωάννη Χατζόπουλου και της Θεοφανής Στάικου. Η μητέρα του ήταν θετή κόρη του κτηματία Σωτήρη Στάικου με τον οποίο μεγάλωσε ο Κωνσταντίνος. Ο Σωτήρης Στάικος και η αδελφή του Ελένη είχαν αιχμαλωτιστεί από τους Τούρκους στην πολιορκία του Μεσολογγίου, ο ένας απέδρασε και η άλλη κατέληξε σε χαρέμι στο Μοναστήρι, από όπου την απελευθέρωσε ο αδελφός της. Έζησαν μαζί ως τον θάνατό τους, μετά τον οποίο ο Κωνσταντίνος κληρονόμησε τον παππού του και η μητέρα του, Θεοφανή, την αδελφή του και τονά της (το κτήμα Λυκορράχια που κληρονόμησε ο Χατζόπουλος αγοράστηκε αργότερα από τους αδελφούς Παπαστράτου που το δώρισαν στον δήμο Αργινίου ως πάρκο). Από τους αδελφούς του ο Δημήτρης ασχολήθηκε με τη λογοτεχνία και τη δημοσιογραφία, και ο Ζαχαρίας επίσης με τη δημοσιογραφία. Ο Κωνσταντίνος Χατζόπουλος σπούδασε νομικά σε πολύ νεαρή ηλικία (1882-1888), αλλά άσκησε ελάχιστα το επάγγελμα του δικηγόρου στο Αργίριο. Υπηρέτησε τη στρατιωτική του θητεία στα 1889-1891 και έλαβε μέρος στον πόλεμο του 1897. Δημοσίευσε ποιήματά του ήδη από τα 1884. Το 1898 κυκλοφόρησαν οι δύο πρώτες ποιητικές συλλογές του με το ψευδώνυμο Πέτρος Βασιλικός που χρησιμοποιούσε ως το 1910. Στα 1898-99 εξέδωσε το πρωτοποριακό περιοδικό <i>Τέχνη</i>. Αργότερα στράφηκε στην πεζογραφία με κορυφαίο επίτευγμα το μυθιστόρημα <i>Φθινόπωρο</i> (1917), ενώ τη χρονιά του θανάτου του εκδόθηκαν δύο ακόμα ποιητικές συλλογές του. Το 1900 ταξίδεψε για ένα χρόνο στη Γερμανία (Μόναχο, Βερολίνο, Δρέσδη), όπου γνώρισε και παντρεύτηκε τη φινλανδή ζωγράφο Sunny Haggmann. Το 1902 γεννήθηκε η κόρη τους, Σέντα. Από το 1905 ως το 1914 έζησαν στη Γερμανία. Την περίοδο αυτή ο Χατζόπουλος επιδόθηκε –και για βιοποριστικούς λόγους– στη μετάφραση έργων, κυρίως θεατρικών, καθώς και στην κριτική λογοτεχνίας, κυρίως από τις στήλες του περιοδικού <i>Ο Νουμάς</i>. Συγχρόνως οικειώθηκε την σοσιαλιστική ιδεολογία. Επιστρέφοντας στην Ελλάδα, με την έναρξη του Α΄ Παγκό-</p>

* Ο Χατζόπουλος για κάποια περίοδο προτιμούσε τη γραφή Κωσταντίνος. Ωστόσο, σε όλα σχέδια εκδόσεων έργων του που ετοιμάζε το 1920, χρονιά του θανάτου του, αναγράφει Κωνσταντίνος, μορφή που τηρήθηκε στην παρούσα περιγραφή ως τελική επιλογή του.

	<p>σμιου Πολέμου, και έχοντας ήδη διακόψει τη σύμπραξή του με το Σοσιαλιστικό Κέντρο Αθηνών και άλλες σοσιαλιστικές ομάδες, έγινε μέλος της Εταιρείας Κοινωνικών και Πολιτικών Επιστημών, με επικεφαλής τον Α. Παπαναστασίου. Συντάχθηκε με τον Βενιζέλο και έλαβε τη θέση του διευθυντή Λογοκρισίας από την οποία παραιτήθηκε το 1919. Πέθανε τον Αύγουστο του 1920, ταξιδεύοντας με την οικογένειά του προς το Μπρίντιζι, προκειμένου, ύστερα από αναφυχή στο Τυρόλο, να μεταφέρουν την οικοσκευή τους από το Μόναχο. Τάφηκε στο Μπρίντιζι και τα οστά του μεταφέρθηκαν αργότερα στην Ελλάδα.</p> <p>Ποιητικές συλλογές: <i>Τραγούδια της ερημιάς</i> (1898), <i>Τα ελεγεία και τα ειδύλλια</i> (1898), <i>Απλοί τρόποι</i> (1920), <i>Βραδινόι θρύλοι</i> (1920).</p> <p>Διηγήματα: <i>Αγάπη στο χωριό</i> (1910), <i>Ο Πύργος του Ακροπόταμου</i> (1915), <i>Υπεράνθρωπος</i> (1915), <i>Τάσω</i>, <i>Στο σκοτάδι κι άλλα διηγήματα</i> (1915). <i>Η Αννιώ κι άλλα διηγήματα</i> (1923).</p> <p>Μυθιστόρημα: <i>Φθινόπωρο</i> (1917).</p> <p>Η Sunny Haggmann-Χατζοπούλου πέθανε στις 16.7.1952, στη Στοκχόλμη. Η τέφρα της τοποθετήθηκε στον τάφο του Κ. Χατζόπουλου το Σεπτέμβριο του ίδιου χρόνου. Η Σέντα Χατζοπούλου, σε πρώτο γάμο παντρεύτηκε τον φινλανδό αξιωματικό Σλέερ, με τον οποίο απέκτησε μία κόρη που πέθανε πολύ νέα στη Στοκχόλμη, και σε δεύτερο γάμο τον δικηγόρο Περικλή Δρίβα. Μετέφρασε ελληνική λογοτεχνία στα σουηδικά και έγραψε ποίηση και διηγήματα στα σουηδικά με ψευδώνυμο Ελένη Κωνσταντίνου.</p> <p>Πηγές: Τεκμήρια του αρχείου. Ε. Σταυροπούλου, «Εισαγωγή» στο Κ. Χατζόπουλος, <i>Τα διηγήματα</i>, Αθήνα, Συνέχεια-Σοκόλης, 1989, σσ. 9-52. Γ. Βελουδής, «Εισαγωγή» στο Κ. Χατζόπουλος, <i>Τα ποιήματα</i>, Αθήνα, Νεοελληνική Βιβλιοθήκη Ίδρυμα Κώστα και Ελένης Ουράνη, 1992, σσ. 9-43. Σ. Χωραφάς, <i>Συμβολή στη βιβλιογραφία του Κ. Χατζόπουλου</i>, Αθήνα, Φιλιππότης, 1983. Ι.Μ. Παναγιωτόπουλος, «Ο Χατζόπουλος και η πνευματική ιδιοκτησία», απόκομμα χωρίς στοιχεία δημοσίευσης [1957] (υποφ. 6.1).</p>
<p>Ιστορικό της ενότητας περιγραφής</p>	<p>Το αρχείο του Κ. Χατζόπουλου διατηρήθηκε από τη σύζυγο και στη συνέχεια από την κόρη του. Όπως μαρτυρείται από τη σύζυγό του, μετά τον αιφνίδιο θάνατο του συγγραφέα, τα κατάλοιπά του φρόντισε ο Κωνσταντίνος Θεοτόκης που όμως κι αυτός πέθανε σύντομα (1923). Οι μετέπειτα δημοσιεύσεις ανέκδοτων τεκμηρίων κατά κανόνα είχαν ως συνέπεια την απώλεια των πρωτοτύπων. Τμήματα της αλληλογραφίας του Χατζόπουλου που έχουν κατά καιρούς δημοσιευτεί λείπουν από το αρχείο (Βλ. την περιγραφή της αλληλογραφίας, φακ. 5). Ό,τι στάθηκε δυνατόν να ανασυσταθεί από την ιστορία τους είναι τα εξής: Ο καθηγητής αστικού δικαίου και ακαδημαϊκός Κ.Δ. Τριανταφυλλόπουλος ήταν, τουλάχιστον από τα μέσα της δεκαετίας του 1930, πληρεξούσιος της Sunny</p>

Haggmann-Χατζοπούλου που του είχε στείλει επιστολές λογοτεχνών προς τον Χατζόπουλο για να δημοσιευτούν. Εκείνος αρχικά έδωσε τις επιστολές του Ι. Καμπύση και του Α. Καρκαβίτσα στον Ι.Μ. Παναγιωτόπουλο, ο οποίος δημοσίευσε τις μεν στη *Νέα Εστία* (1936) και τις δε στην *Πνευματική Ζωή* (1938). Οι επιστολές του Καρκαβίτσα δεν υπάρχουν στο αρχείο. Παράλληλα ο Βαλέτας αλληλογραφώντας με τη Sunny Haggman-Χατζοπούλου, διαμαρτυρόταν για την επιλογή του Παναγιωτόπουλου ως εκδότη, επειδή ο ίδιος εκπονούσε μελέτη για τον συγγραφέα και ήθελε να περιλάβει την αλληλογραφία του. Από τις επιστολές του προκύπτει ότι: i) η Haggmann-Χατζοπούλου του είχε στείλει το κείμενο των αναμνήσεών της, που ο Βαλέτας υποστηρίζει ότι επέστρεψε στον Τριανταφυλλόπουλο τον Απρίλιο του 1935. Στο αρχείο δεν σώζεται το πρωτότυπο (στα γερμανικά;), ενώ ο Βαλέτας αναφέρεται στο κείμενο και με τον γερμανικό τίτλο. ii) Ο Βαλέτας γνωστοποιεί ότι είχε συγκεντρώσει επιστολές του Χατζόπουλου προς τους Γιαννιό, Νιρβάνα, Πορφύρα, Βλαχογιάννη και ζητεί να του αποσταλούν για δημοσίευση οι επιστολές των λογοτεχνών που δεν ζούσαν τότε (1937) και συγκεκριμένα 3 επιστολές του Ψυχάρη, 3 του Σουρέα (Παρορίτη), 6 του Hoesslin, 4 του Φ. Πολίτη, 4 του Μητσάκη και 45-50 του Πορφύρα. Οι επιστολές του Χατζόπουλου προς τον Καρκαβίτσα, σύμφωνα με τον Βαλέτα, βρίσκονταν τότε στα χέρια του Βλαχογιάννη. Οι επιστολές Νιρβάνα και Ψυχάρη (*Νέα Εστία*, 26, τχ. 305 (1.9.1939) 1264-1267) που δημοσιεύτηκαν τελικά από τον Βαλέτα πιθανόν να παρέμειναν στα χέρια του. Για τις επιστολές του Πορφύρα ο Βαλέτας γράφει ότι τις κατέθεσε στη Βιβλιοθήκη Πειραιώς (Λ. Πορφύρας, *Άπαντα*, επιμ. Γ. Βαλέτας, Αθήνα, Ι.Γ. Βασιλείου, ²χ.χ., σ. 330). Οι επιστολές του Φώτου Πολίτη δημοσιεύθηκαν από τη σύνταξη του περιοδικού στο αφιέρωμα της *Νέας Εστίας* στον Χατζόπουλο (*Νέα Εστία*, 28, τχ. 332 (15.10.1940) και δεν υπάρχουν στο αρχείο. Από τον κατάλογο της S. Haggmann-Χατζοπούλου, δεν εντοπίζονται επίσης τέσσερις καρτ-ποστάλ του Παλαμά, δύο επιστολές του Ξενοπούλου και τέσσερις επιστολές του Μητσάκη. Επίσης, με βάση έναν κατάλογο ανέκδοτων θεατρικών μεταφράσεών του που έχει καταρτίσει η S. Haggmann-Χατζοπούλου, διαπιστώνεται η απουσία δώδεκα τίτλων από το αρχείο, πράγμα που παρατηρεί σε μεταγενέστερο σχετικό σημείωμα της και η Σέντα Χατζοπούλου, εικάζοντας ότι πρέπει να βρίσκονται κάπου αλλού (υποφ. 5.7.). Σε άρθρο του 1957 ο Παναγιωτόπουλος αναφέρει ότι η Σέντα Χατζοπούλου έδωσε χειρόγραφες μεταφράσεις στο βασιλικό θέατρο με την ελπίδα πως μπορεί να παρασταθούν. Στις επιστολές Βαλέτα προς την Sunny Haggmann αναφέρεται (και της ζητείται επίμονα) άρθρο κριτικής του Χατζόπουλου για τον Βενιζέλο που επίσης δεν βρέθηκε στο αρχείο.

<i>Διαδικασία πρόσκτησης</i>	Δωρεά της κόρης του, Σέντας Χατζοπούλου-Δρίβα.
<i>Παρουσίαση περιεχομένου</i>	Χειρόγραφα λογοτεχνικών έργων, μεταφράσεων, άρθρων κριτικής λογοτεχνίας και πολιτικής σκέψης του Κ. Χατζόπουλου, αλληλογραφία του με λογοτέχνες και διανοούμενους, προσωπικά τεκμήρια και κάποια δημοσιεύματα και αφιερώματα για το έργο του. Περιλαμβάνονται τα απομνημονεύματα της συζύγου του Sunny Haggmann-Χατζοπούλου για την κοινή τους ζωή. [Βλέπε επισυναπτόμενη αναλυτική περιγραφή]
<i>Επιλογές, εκκαθαρίσεις και τελική διατήρηση</i>	Δεν έγινε καμία εκκαθάριση
<i>Προσθήκες υλικού</i>	Δεν αναμένονται προσθήκες.
<i>Σύστημα ταξινόμησης</i>	Ειδολογική, θεματική. Η αλληλογραφία ήταν ταξινομημένη κατά αποστολές.
<i>Όροι πρόσβασης</i>	Δεν υπάρχουν περιορισμοί στην πρόσβαση.
<i>Όροι αναπαραγωγής</i>	
<i>Γλώσσα / γραφή των τεκμηρίων</i>	Ελληνική, γαλλική, γερμανική, σουηδική.
<i>Φυσικά χαρακτηριστικά και τεχνικές προϋποθέσεις</i>	
<i>Εργαλεία έρευνας</i>	Αναλυτική περιγραφή φακέλου/υποφακέλου σε ηλεκτρονική μορφή.
<i>Εντοπισμός πρωτοτύπων</i>	
<i>Εντοπισμός αντιγράφων</i>	
<i>Συμπληρωματικές πηγές / σχετικές ενότητες περιγραφής</i>	Αρχείο Ν. Γιαννιού-Αθηνάς Γαϊτάνου Γιαννιού. Τμήμα του αρχείου του αδελφού του, Δημήτρη Χατζόπουλου απόκειται επίσης στο Ε.Λ.Ι.Α., αλλά δεν περιλαμβάνει στοιχεία για τον Κωνσταντίνο.
<i>Δημοσιεύσεις / Βιβλιογραφία</i>	Ε. Ίνεν, <i>Περ Γκυντ</i> , μετάφραση Κ. Χατζόπουλος, Αθήνα, Ε.Λ.Ι.Α., 2001. Βλ. άλλες δημοσιεύσεις τεκμηρίων στην αναλυτική περιγραφή.
<i>Παρατηρήσεις</i>	
<i>Παρατηρήσεις και όνομα του / της αρχειονόμου</i>	Σοφία Μπόρα
<i>Κανόνες ή πρότυπα περιγραφής</i>	ΔΙΠΑΠ (Γ) 2 ^η έκδοση
<i>Χρονολογία (ες) περιγραφής</i>	Δεκέμβριος 2008
<i>Θέματα</i>	ΛΟΓΟΤΕΧΝΙΑ / ΘΕΑΤΡΟ / ΜΕΤΑΦΡΑΣΗ / ΓΕΡΜΑΝΙΑ / ΣΟΣΙΑΛΙΣΜΟΣ / ΚΡΙΤΙΚΗ

Αρχείο Κωνσταντίνου Χατζόπουλου

ΦΑΚΕΛΟΣ 1 ΠΟΙΗΣΗ, ΔΙΗΓΗΜΑΤΑ

1.1 Ποίηση – Πρώτα λυρικά (1898-1920)

Με τίτλο «Πρώτα λυρικά», ο Χατζόπουλος, λίγο πριν το θάνατό του, είχε συγκροτήσει προς έκδοση επιλογή ποιημάτων από τις δύο πρώτες ποιητικές συλλογές του *Τραγούδια της Ερημιάς* και *Τα ελεγεία και τα ειδύλλια* (1898). Η επιλογή αυτή περιλήφθηκε στις εκδόσεις: Κ. Χατζόπουλος, *Ποιήματα*, Αθήνα, Ίκαρος, 1955, σσ. 7-54 και Κ. Χατζόπουλος, *Τα ποιήματα*, φιλ. επιμ. Γ. Βελουδής, Αθήνα, Νεοελληνική Βιβλιοθήκη, Ίδρυμα Κώστα και Ελένης Ουράνη, 1992, σσ. 345-424.

- Δύο χειρόγραφα με τίτλο *Τα πρώτα λυρικά*, προοριζόμενα για έκδοση, το ένα αποτελούμενο από λυτά φύλλα (με ένδειξη: τυπογραφείον «Εστία», Αθήναι, 1920) και το άλλο σε μικρό τόμο (με ένδειξη: έκδοσις δευτέρα, Αθήνα, 1920). Δύο μεταγενέστερα δακτυλόγραφα.

- Η έκδοση Π. Βασιλικός, *Τραγούδια της Ερημιάς*, Αθήνα, τυπογραφείο της Εστίας Κ. Μάισνερ και Ν. Καργαδούρη, 1898, με διαγραφές ποιημάτων και επανεπεξεργασία άλλων από τον ποιητή και σχόλια που προορίζονταν για μεταγενέστερη έκδοση επιλογής από αυτά.

1.2 Ποίηση – Απλοί τρόποι, Βραδινοί θρύλοι (1920)

- Χειρόγραφο της συλλογής *Απλοί τρόποι*. Λυτά φύλλα, λείπει η πρώτη σελίδα.

- Δύο χειρόγραφα της συλλογής *Βραδινοί θρύλοι*, το ένα αποτελούμενο από λυτά φύλλα και το άλλο σε μικρό τόμο (και τα δύο με ένδειξη: τυπογραφείον «Εστία», Αθήναι, 1920).

1.3 Ποίηση

- Τετράδιο με ένδειξη «Κωνσταντίνου Χατζόπουλου, Ποιήματα, Αθήναι» που περιλαμβάνει σε χρο του ποιητή το απάνθισμα «Πρώτα λυρικά» (βλ. υποφ. 1.1) και επιλογή από τις δύο άλλες συλλογές του *Βραδινοί θρύλοι* και *Απλοί τρόποι*.

- Ποιήματα σε λυτά φύλλα, κυρίως από τις συλλογές *Απλοί τρόποι* και *Βραδινοί θρύλοι*, επίσης το «Όνειρα αγάπης» (εδώ άτιτλο) από τα *Τραγούδια της ερημιάς* και κάποια αταύτιστα.

- Αποκόμματα με δημοσιεύσεις ποιημάτων του στα περιοδικά *Ο Διώνυσος*, *Το περιοδικόν μας*, στην εφ. *Πρόοδος*, 4.6.1917 (το ποίημα «Γαλλία»).

1.4 Διηγήματα

- Χειρόγραφο του διηγήματος «Η αδερφή».

- Χειρόγραφα ημιτελών διηγημάτων που φέρουν ενδείξεις από το χέρι της συζύγου του Χατζόπουλου, Sunny Haggmann: «[Η Μαριάννα. Απόσπασμα από ένα διήγημα (1920). Το πρώτο κεφάλαιο», «Η Φώτω ή η Λάμπρω, αρχή διηγήματος (ατέλειωτο) (δύο αντίγραφα)», «(Η Έλα). Απόσπασμα από ένα διήγημα. Η αρχή του», «Αρχή ενός διηγήματος» [*Ηταν ένα πρωί τον Σεπτέμβριο...*], «Αρχή ενός παιδικού διηγήματος».

- «Τάσσω», μετάφραση του διηγήματος στα γερμανικά από τον ίδιο τον Χατζόπουλο.

- Διήγημα «Ο μπαρμπαντώνης», απόκομμα εφημερίδας χωρίς στοιχεία δημοσίευσης.

ΦΑΚΕΛΟΣ 2 ΜΕΤΑΦΡΑΣΕΙΣ (1903-1921, χ.χ.)

2.1-2.2 Μεταφράσεις Goethe, Johann Wolfgang von (1903-1909)

- *Φάουστ, τραγωδία*: Δύο χειρόγραφα της μετάφρασης, σε τετράδιο και σε λυτά φύλλα. Θεατρικό πρόγραμμα παράστασης του έργου σε μετάφραση Χατζόπουλου, από το Βασιλικό θέατρο το 1904-1905 και τον Οκτώβριο του 1956.

- *Ιφιγένεια εν Ταύροις, δράμα σε πράξεις πέντε*. Χειρόγραφο σε τετράδιο (Μαρούσι, Ιούλιος 1903 – Αύγουστος 1909).

- Ποήματα. Τετράδιο που περιλαμβάνει τα: Ο διαβάτης, Γανυμήδης, Τραγούδι του Μωάμεθ, Προμηθέας, Το θείο, Σύνορα της ανθρωπότητας, Το στοιχιό. Σε λυτά φύλλα: Ο διαβάτης, Προμηθέας, Το θείο, Γανυμήδης, Το στοιχιό, Τα γιούλι, Ελεγεία.

2.3 Gogol, Nikolai

Gogol, Nikolai, *Ο επιθεωρητής*, κωμωδία πεντάπρακτος. Χειρόγραφο από άλλο χέρι. Στη δεύτερη σελίδα αναγράφεται: «Απαγορεύεται η από σκηνης διδασκαλία ως ανήκουσα αποκλειστικώς εις Δδα Μαρίκαν Κοτοπούλη».

2.4 Grillparzer, Franz (1904, 1921χ.χ.)

- *Μήδεια*, τραγωδία σε τέσσερις πράξεις. Δύο τετράδια με χφα του Χατζόπουλου που περιλαμβάνουν το ένα ολόκληρη και το άλλο ημιτελή την πρώτη πράξη. Χφο του Χατζόπουλου από όπου λείπουν οι σελίδες 3-18. Πλήρες κείμενο της μετάφρασης σε χφο από άλλο χέρι.

- *Ηρώ και Λέαντρος*, τραγωδία σε πράξεις πέντε. Τετράδιο με χειρόγραφο της μετάφρασης (1921).

- *Η προμάμμη*, τραγωδία εις πράξεις πέντε (1904). Λυτά φύλλα του χφου, σε δίφυλλο με ενδείξεις συγγραφέα, τίτλου, χρονολογίας.

- *Σαπφώ*, τραγωδία σε πέντε πράξεις. Απόσπασμα της πρώτης πράξης, χφο.

2.5 Hauptmann, Gerhart

- *Ο αμαζάς Ένσελ*. Δράμα. Χειρόγραφο του Χατζόπουλου σε πολυσέλιδο αυτοσχέδιο τετράδιο.

- *Η βουλιαγμένη καμπάνα*. Δράμα. Απόσπασμα από τη β' πράξη. Χφο σε λυτά φύλλα.

ΦΑΚΕΛΟΣ 3 ΜΕΤΑΦΡΑΣΕΙΣ (1901-1920)

3.1 Hoesslin, Julius [Έσσλιν, Ιούλιος]

- *Κασσάνδρα*. Δράμα. Χφο της μετάφρασης σε τετράδιο.

- *Δαιμόνια*. Πεζό. Χφο της μετάφρασης σε τετράδιο και απόσπασμά της (9 σελ.) σε λυτά φύλλα. Δφο του γερμανικού πρωτοτύπου.

3.2 Hofmannsthal, Hugo von

- *Ηλέκτρα*. Τραγωδία σε μία πράξη. Δύο χφα της μετάφρασης, ένα από τον Χατζόπουλο (οι πρώτες πέντε σελίδες και σε άλλο χφο του ίδιου) και ένα από άλλο χέρι.

3.3 Ibsen, Henrik (1901-1914)

- *Περ Γκοντ*. Δραματικό ποίημα σε πέντε πράξεις. Μετάφραση από τα νορβηγικά. Δύο χφα της μετάφρασης, το ένα σε τετράδιο (1914) και το άλλο σε λυτά φύλλα μικρού σχήματος μέσα σε διφυλλο από χαρτόνι και ένα απόσπασμα της μετάφρασης.

- *Η κυρά της θάλασσας*. Δράμα. Μετάφραση από τα νορβηγικά. Χφο σε λυτά φύλλα.

- *Αρχιτέκτων Σούλνες*. Χειρόγραφο από τη μετάφραση της α΄ πράξης και χφα σελίδων από την ίδια πράξη.

- *Όταν ζυπνήσωμε νεκροί*. Δραματικός επίλογος σε τρεις πράξεις. Χφο των τελευταίων σελίδων της α΄ πράξης, σελίδες από το περιοδικό *Διόνυσος* όπου είχε δημοσιευτεί η μετάφραση του Χατζόπουλου το 1901 και δίφυλλο με ενδείξεις προοριζόμενες για έκδοση της μετάφρασης από τον Ελευθερουδάκη, το 1921.

3.4 **Shakespeare, William (1903)**

Η δωδέκατη νύχτα ή ό,τι θέλετε. Κωμωδία εις πράξεις πέντε. Χειρόγραφο της μετάφρασης σε λυτά φύλλα (1903).

3.5 **Strindberg, August (1901-1920)**

- *Ο πατέρας*. Τραγωδία σε τρεις πράξεις. Χειρόγραφο της μετάφρασης σε τετράδιο.

- *Προ του δήμου! Περί δημιουργίας και αληθούς κόσμου κρίσεως. Μυστήριο*. Χειρόγραφο της μετάφρασης σε τετράδιο και σελίδες του περιοδικού *Λογοτεχνία*, 1, τχ. 2 (12.3.1920) 65-68, όπου δημοσιεύεται η μετάφραση της πρώτης πράξης.

- *Πάσχα*. Δράμα των παθών εις τρεις πράξεις. Σελίδες του περιοδικού *Διόνυσος*, 2 (1901-1902) 14-30, 120-134, όπου δημοσιεύεται η μετάφραση του Χατζόπουλου.

3.6 **Sudermann, Hermann (1902)**

Κλεμμένη ευτυχία. Εις τρεις πράξεις. Χειρόγραφο της μετάφρασης σε πολυσέλιδο αυτοσχέδιο τετράδιο (1902).

3.7 **Ποιήματα, άρθρα, αποσπάσματα (1901, χ.χ.)**

- Μεταφράσεις ποιημάτων, χφα: F. Shiller, «Εκτορος αποχαιρετισμός». A. von Platen, «Ένα τραγούδι». Eino Leino, «Ο Άμπρος». [Ανεξακριβωτος ποιητής], «Η ουσία των χρωμάτων. Βιβλίο Γ΄». Σελίδες του περιοδικού *Διόνυσος* (1901) με μεταφράσεις ποιημάτων από τον Χατζόπουλο (Ludwig Uhland, Friedrich Nietzsche, Henrik Ibsen, August von Platen, Καλεβάλα).

- Όσκαρ Μοντέλιους, «Η εξέλιξις και η αποστολή του σκανδιναβικού πολιτισμού», μετάφραση από τα νορβηγικά της ομιλίας του σουηδού αρχαιολόγου και ιστορικού.

- Αταύτιστα αποσπάσματα και σημειώσεις.

ΦΑΚΕΛΟΣ 4 **ΑΡΘΡΑ (1907-1920)**

4.1 **Κριτική λογοτεχνίας: εκτενή άρθρα για τον Νιρβάνα και τον Παλαμά (1908-1910)**

- Σειρά άρθρων για δράματα του Π. Νιρβάνα: «Για ένα κοινό και για ένα δράμα», «Απάντηση σε μια πρόκληση», «Για ένα άλλο δράμα και μια κοινωνία», «Μια εξήγηση στο Μάρθα και στον ποιητή του», «Μια ακόμα απάντηση», χφα, δημοσιεύτηκαν στο περ. *Ο Νουμάς*, τχ. 278 (13.1.1908), 281 ή 2 (3.2.1908), 284 (24.2.1908), 285 (2.3.1908), 291 (13.4.1908), 307 (31.9.1908). Λόγω θεματικής συνάφειας τοποθετήθηκε εδώ και το άρθρο «Το χελιδόνι», χφο, δημοσιεύτηκε στο *Ο Νουμάς*, τχ. 329 (1.2.1909).

- Κριτική για τον Κ. Παλαμά: «Μια απόκριση», χφο, με ένδειξη Μόναχο 1909, δημοσιεύτηκε στο *Ο Νουμάς*, τχ. 380-386 (21.2.1910-4.4.1910). Λόγω θεματικής συνάφειας τοποθετήθηκε εδώ και το άρθρο «Δυο λόγια για τον κ. Αλέξη Πάλλη», χφο, με ένδειξη Μόναχο, 20.4.1910, δημ. στο *Ο Νουμάς*, τχ. 390 (2.5.1910).

- 4.2 Κριτική λογοτεχνίας στο περ. *Ο Νουμάς* (1908-1915)**
- 1908: «Στον ήσκιο της συκιάς», χφο, δημοσιεύτηκε στο τχ. 321 (7.12.1908). «Γιάνης Βλαχογιάνης» (sic), χφο, δημ. στο τχ. 324 (28.12.1908).
 - 1909: «Ο αναμενόμενος», χφο, δημ. στο τχ. 332 (22.2.1909). «Πεπρωμένα κ.λπ», χφο, δημ. στο τχ. 334 (8.3.1909). «Η ψυχολογία του συμβολισμού», χφο, δημ. στα τχ. 336-337 (22.3.1909, 29.3.1909). «Δραματική παραγωγή», χφο, δημ. στα τχ. 343-344 (10.5.1909, 17.5.1909). «Λυρική ποίηση», χφο, δημ. στο τχ. 354 (26.7.1909). «Δραματική παραγωγή», χφο, δημ. στα τχ. 364-365 (1.11.1909, 8.11.1909). «Τα Γεωργικά», χφο, δημ. στο τχ. 378 (7.2.1910). «Υστερ' από την καταστροφή», χφο, δημ. στο τχ. 430 (3.4.1911). «Η Κατηφορίτισσα», χφο, δημ. στο τχ. 564 (16.5.1915).
- 4.3 Κριτική λογοτεχνίας στο περ. *Νέα Ζωή* (1912-1914), αποκόμματα δημοσιευμάτων κριτικής λογοτεχνίας (1899-1915) και κριτικής τέχνης (1919-1920)**
- «Ποιητική τέχνη», χφο, δημ. στο *Νέα Ζωή*, 7, τχ. 7 (Μάιος 1912). «Κώστας Κρυστάλλης», χφο, δημ. στο *Νέα Ζωή*, 7, τχ. 10-11 (Αύγ.-Σεπτ. 1912), «Ποιητική τέχνη», χφο, δημ. στο *Νέα Ζωή*, 9, τχ. 1 (Ιαν.-Μαρ. 1914).
 - Κριτική λογοτεχνίας στα περιοδικά *Τέχνη*, *Διώνυσος*, *Νέα Ζωή* κ.ά.. Αποκόμματα (1899-1914). Απόκομμα κριτικής του για τη συλλογή *Βωμοί* του Κ. Παλαμά (1915) από εφημερίδα χωρίς στοιχεία της δημοσίευσής.
 - Συνέντευξη: Ν. Πετρ..., «Η συζήτηση περί το αριστείον. Ομιλεί ο κ. Κώστας Χατζόπουλος», *Ελλάς*, 19.1.1920.
 - Κριτική τέχνης: «Η έκθεσις Φυρστ», *Πατρίς*, 10.2.1919 και «Η έκθεσις Λύτρα-Ζευγώλη», *Πατρίς*, 1.1.1920.
- 4.4 Πολιτική σκέψη (1907-1914)**
- Άρθρα στο περ. *Ο Νουμάς*: «Το κοινωνικό μας ζήτημα», χφο, δημ. στο τχ. 267 (28.10.1907). «Πάντα προς τα πίσω», χφο, δημ. στο τχ. 276 (30.12.1907). «Στους σοσιαλιστοφάγους», χφο, δημ. στο τχ. 281 (3.2.1908). «Στην ουσία!», χφο, δημ. στο τχ. 289 (30.3.1908). «Σοσιαλισμός και γλώσσα», χφο, δημ. στο τχ. 339 (12.4.1909). «Σοσιαλισμός και τέχνη», χφο, δημ. στο τχ. 340-341 (19.4.1909-26.4.1909). «Τα παλιά της χωρεμένης», χφο, δημ. στο τχ. 349 (21.6.1909). «Συνέχεια δίχως τέλος», χφο, δημ. στα τχ. 350-351 (28.6.1909-5.7.1909).
 - Δημοσιεύματα: Κ. Χατζόπουλος, «Τι είναι ο σοσιαλισμός», εφ. *Σοσιαλισμός*, 16.1.1915, «Τι είναι και τι θέλει ο σοσιαλισμός», εφ. *Σοσιαλισμός*, 1.2.1915. Αποσπάσματα από χφο του άρθρου.
 - «Die arbeitbewegung in Griechenland» [«Το εργατικό κίνημα στην Ελλάδα»][1914], χφα σχέδια άρθρου. Δημοσιεύθηκε στο Μ.Α. Γκιόλιας, *Το εργατικό κίνημα στην Ελλάδα και ο Κώστας Χατζόπουλος*, Αγρίνιο, εκδόσεις Π. Μοσχονά, 1996 και σε ελληνική μετάφραση, επιμέλεια και σχόλια Δ. Ξιφάρά στο περ. *Θέσεις*, τχ. 58 (Ιαν.-Μαρ. 1997).
 - Τετράδιο όπου καταγράφονται εργοστάσια, εργάτες και συνθήκες εργασίας στην Ελλάδα [σημείωμα Μ. Χαριτάτου, με χρονολόγηση του τεκμηρίου στα 1912-1913].
 - Σημειώσεις του Χατζόπουλου σε λυτά φύλλα. Τετράδιο με χφο διάλεξης με τίτλο «Το αίσθημα ως σπουδαίος παράγων κοινωνικών φαινομένων (ή Λουκαράς κ' η της Ελλάδος παγγενεσία)». Αποδίδεται με αμφιβολία στον Ι. Καμπύση.

ΦΑΚΕΛΟΣ 5 ΑΛΛΗΛΟΓΡΑΦΙΑ (1886-1919, 1937, 1984), ΠΡΟΣΩΠΙΚΑ (1877-1990)

5.1

Επιστολογράφοι Α-Γ

- Βλαστός, Πέτρος (9 επιστολές, 1908-1909). [Στο τμήμα του αρχείου Π. Βλαστού που απόκειται στο Ε.Λ.Ι.Α. δεν σώζονται επιστολές του Κ. Χατζόπουλου].
- Βλαχογιάννης, Γιάννης (3 επιστολές και 6 δελτάρια, 1901-1909 ή 1919).
- Βώκος, Γεράσιμος (1 δελτάριο, 1 επιστολή, 1911-1912).
- Γιαννιός, Νίκος (12 επιστολές, 2 καρτ-ποστάλ, 1908-1914). Οι επιστολές του Χατζόπουλου προς τον Γιαννιό δημοσιεύτηκαν στη *Νέα Εστία*, 62, τχ. 724 (1.9.1957)- τχ. 743 (15.6.1957). Στο αρχείο Γιαννιού, σε φάκελο για τον Κ. Χατζόπουλο, υπάρχουν οι επιστολές του Χατζόπουλου και οι δημοσιεύσεις τους, δημοσιεύματα του Γιαννιού για τον Χατζόπουλο και χρο της μετάφρασης από τον Χατζόπουλο του: Φ. Έγγελης, *Σύντομη εξήγηση των αρχών του σοσιαλισμού*.
- Γκόλφης, Ρήγας (1 επιστολή, 1910)
- Γρυπάρης, Ιωάννης (10 επιστολές, 2 καρτ ποστάλ, 1 επισκεπτήριο, 1898-1909). Μαζί βρέθηκε τετράδιο με ένδειξη «Ποιήματα Γρυπάρη» και περιλαμβάνει χρο ποιημάτων του από το χέρι του Χατζόπουλου. Δύο αντίγραφα φωτογραφιών του Γρυπάρη πιθανώς αποσπάστηκαν και φυλάσσονται στο Φ.Α. ενώ μία πρωτότυπη φωτογραφία του 1933, ίσως εντάχθηκε εκ των υστέρων στην ενότητα.

5.2

Επιστολογράφοι Δ-Ι

- Δελμούζος, Αλέξανδρος (1 επιστολή, 1 καρτ ποστάλ, 1910)
- Διομήδης, Αλέξανδρος (1 επιστολή, χ.χ.)
- Dieterich, Karl (δημοσιευμένο άρθρο του, με χρο αφιέρωση στον Χατζόπουλο). Δεν βρέθηκαν επιστολές, ενώ οι επιστολές του Χατζόπουλου στον Dieterich δημοσιεύονται στο περ. *Ο Νουμάς*, χρο. ΙΗ', τχ. 7 (746) (10.10.1921) έως χρο. ΙΘ', τχ. 8 (759) (15.4.1921).
- Εφταλιώτης Αργύρης (1 επιστολή, 1910).
- Ζαβιτσιάνος, Μάρκος (4 καρτ ποστάλ, 1909-1913).
- Hoesslin, Julius von (5 επιστολές, 1 δελτάριο, 1908-1914).
- Θεοτόκης, Κωνσταντίνος (1 επιστολή 1920, καρτ ποστάλ της συζύγου του; 1913). Επιστολή του Κ. Χατζόπουλου προς τον Κ. Θεοτόκη (16.10.1898). Επιστολές του Κ. Θεοτόκη προς τον Χατζόπουλο δημοσιεύτηκαν στο περ. *Φιλότεχνος*, τχ. 4-5 (Νοε-Δεκ. 1926) 121.
- Ιακωβίδης, Γιώργος (1 επιστολή, 1920).

5.3

Καμπύσης, Γιάννης

- Καμπύσης, Γιάννης (27 επιστολές, 13 δελτάρια, 1896-1901). Περιλαμβάνεται φωτοαντίγραφο της δημοσίευσής τους από τον Ι.Μ. Παναγιωτόπουλο στη *Νέα Εστία*, 19, τχ. 222 (15.3.1936)-τχ. 228 (15.6.1936), σε μακέτα σχεδιαζόμενης έκδοσης από το Ε.Λ.Ι.Α. [Λείπει επιστολικό δελτάριο, αρ. 30 αυτής της σειράς].
- Επιστολές του Γ. Καμπύση προς Νίκο (13.3.1899) και προς Α. Καρκαβίτσα [1899].
- Ποίημα «Η λίμνη», χρο (Γ. Καμπύσης, Μόναχο, Νοέμβριος 1898, αφιερωμένο στον J. von Hoesslin).
- Κηδειόσημο Γ. Καμπύση (24.11.1901).
- Ποίημα «Νανούρισμα», χρο Κ. Χατζόπουλου, ένδειξη υπογραφής Μ. Δύο σελίδες σημειώσεων Κ. Χατζόπουλου. Τα τεκμήρια αυτά βρέθηκαν μαζί με την αλληλογραφία Καμπύση, σε χωριστό δίφυλλο, αλλά η σύνδεσή τους παραμένει αμφίβολη.

5.4

Επιστολογράφοι ΚΑ-Π

- Καρκαβίτσας, Ανδρέας. Μία ευχετήρια κάρτα (1886-1887) και τέσσερις καρτ ποστάλ (1905-1907). Περιλαμβάνεται απόκομμα της εφ. *Νέος Κόσμος* (χ.χ.), όπου δημοσιεύονται δύο επιστολές του Καρκαβίτσα προς τον Χατζόπουλο (1894-1895) οι οποίες δεν βρίσκονται στο αρχείο. Η σειρά των επιστολών του προς τον Χατζόπουλο δημοσιεύτηκε από τον Ι.Μ. Παναγιωτόπουλο στο περ. *Πνευματική ζωή*, χρ. Β', τχ. 16 (10.1.1938)-τχ.30 (10.8.1938) και περιλήφθηκαν στις μετέπειτα εκδόσεις των *Απάντων* του. Στο σημείωμα της Sunny Haggmann-Χατζοπούλου, αναφέρονται 40 επιστολές του Καρκαβίτσα που δεν βρίσκονται στο αρχείο.

- Κατσιμπαλής, Κωνσταντίνος. 1 επιστολή (χ.χ.).

- Λάσκαρις, Ν.Ι. (2 επιστολές, 1913).

- Μαβίλης, Λορέντζος (1 δελτάριο, 1910).

- Μελάς, Σπύρος (2 επιστολές, 1909).

- Μιχαηλίδης, Κίμων (1 επιστολή, 1911). [Δύο επιστολές του Κ. Χατζόπουλου προς τον Κ. Μιχαηλίδη βρίσκονται στο μικρό τμήμα του αρχείου του που απόκειται στο Ε.Λ.Ι.Α.].

- Μπαλάνος, Δ. (4 καρτ-ποστάλ, 1901-1913).

- Νιρβάνας, Παύλος (1 καρτ ποστάλ, 1906). Αλληλογραφία Νιρβάνα-Χατζόπουλου εκδόθηκε από τον Γ. Βαλέτα στο περ. *Νέα Εστία*, 23, τχ. 270 (15.3.1938) 407-423 [=Π. Νιρβάνας, *Άπαντα*, Ε', επιμ. Γ. Βαλέτας, Αθήνα, Γιοβάνης, 1968, σσ. 521-545]. Πρόκειται για έξι επιστολές του Χατζόπουλου και δέκα του Νιρβάνα. Σε σημείωμά της όμως η Sunny Χατζοπούλου καταγράφει αρχικά 15 επιστολές Νιρβάνα. (υποφ. 5.7). Άλλες τέσσερις επιστολές του Χατζόπουλου είχε δημοσιεύσει νωρίτερα ο ίδιος ο Νιρβάνας στα *Φιλολογικά απομνημονεύματα*, Αθήνα, Βιβλιοπωλείον της Εστίας, 1929, σσ. 37-57.

- Ουράνης, Κώστας (1 επιστολή, 1912).

- Παλαμάς, Κωστής (2 ποιήματα: «Πέτρω Βασιλικώ», 8.4.1897 βλ. σχετικά επιστολές Καμπύση 1897. «Του βραχιολιού η λάμπη' η ακριβή» χ.χ.).

- Πάλλης, Αλέξανδρος (1 επιστολή, 1910 και ένα σημείωμα για το περ. *Ο Νουμάς*, χ.χ.).

- Παρορίτης, Κ. (Σουρέας, Λ) (7 επιστολές, 1909-1913;).

- Πασαγιάννης, Κώστας (1 καρτ ποστάλ, 1906).

- Πασαγιάννης(ς), Σπήλιος (1 καρτ ποστάλ, 1909).

- Παυλίδης Β., περιοδικό *Νέα Ζωή* Αλεξάνδρειας (2 δελτάρια, 1 επιστολή, 1914).

- Πολίτης, Ν.Γ. (1 δελτάριο, 1919).

- Ποριώτης, Νικόλαος (2 δελτάρια, 1 επιστολή, 1911-1912). Δύο επιστολές του Κ. Χατζόπουλου προς τον Ποριώτη δημοσιεύθηκαν στο περ. *Ο Νουμάς*, τχ. 696 (8.8.1920).

- Πορφύρας, Λάμπρος (=Δημήτρης Σύψωμος. 7 καρτ ποστάλ, 1901-1909. 3 καρτ ποστάλ με υπογραφή Δημητράκης, 1907-1911, πιθανώς από τον ίδιο). Η αλληλογραφία του Πορφύρα με τον Χατζόπουλο δημοσιεύθηκε από τον Βαλέτα στο Λ. Πορφύρας, *Άπαντα*, επιμ. Γ. Βαλέτας, Αθήνα, Ι.Γ. Βασιλείου, ²χ.χ., σσ. 205-273.

5.5

Επιστολογράφοι Ρ-Χ, πολιτικές οργανώσεις, δυσανάγνωστες υπογραφές.

- Ρουσσόπουλος, Α. (1 επιστολή, 1914).

- Seeling, Carl. (1 επιστολή, 1919).

- Σκληρός, Γιώργος (4 επιστολές, 1 δελτάριο, 1909).

- Σκόκκος, Κ.Φ. (7 δελτάρια, 1911-1912).

- Στεφάνου, Ε.Σ. (1 επιστολή, 1910).
 - Ταγκόπουλος, Δ.Π. (1 επιστολή, 1920). Επιστολές του Χατζόπουλου προς τον Ταγκόπουλο δημοσιεύθηκαν στο περ. *Ο Νουμάς*, χρ. ΚΒ', τχ. 1 (786) (Οκτώβριος 1929), τχ. 2 (788) (Δεκέμβριος 1929) και τχ. 5 (790) (Φεβρουάριος 1930).
 - Thumb, Albert (1 δελτάριο, 1910). Μαζί είχε τοποθετηθεί επιστολή (1904) στα γερμανικά, με δυσανάγνωστη υπογραφή που πάντως δεν ταυτίζεται με αυτή του Α. Thumb.
 - Φιλίππιδης, Χρύσανθος (1 καρτ ποστάλ, 2 επιστολές, 1908-1912).
 - Φραγκόπουλος, Δημήτριος Θ. (1 κάρτα 1896).
 - Χατζόπουλος, Δημήτριος (10 καρτ ποστάλ, 1901, 1906).
 - Χατζόπουλος, Ιωάννης (1911).
 - Χορν, Παντελής (1910).
- Goethe und Schiller Archiv (1913).
 - Πολιτικές οργανώσεις:
 - Σ. Καλαμούρης κ.ά. (διαφωνούντες Σοσιαλιστικού Κέντρου Κέρκυρας) (1 επιστολή, 1911).
 - Σοσιαλιστικό κέντρο Αθηνών (1 επιστολή, 1912).
 - Σοσιαλιστές Κων/πολης (1 συλλογική επιστολή, 1911).
 - Εργατικόν συνδικάτον «Η Άμυνα» (1 επιστολή, 1912).
 - Δυσανάγνωστες υπογραφές (3 καρτ ποστάλ, 1 δελτάριο, 1901, 1910).
 - Γ. Βαλέτας προς Sunny Haggmann-Χατζοπούλου (3 επιστολές, 1937) και προς Σέντα Χατζοπούλου (1984).

5.6

Προσωπικά (1877-1919)

- Πιστοποιητικά, διπλώματα κ.ά. Κ. Χατζόπουλου: ενδεικτικό ελληνικού σχολείου Αγρινίου (1877), πιστοποιητικό γεννήσεως-βαπτίσεως (έκδοση 1878), ενδεικτικό γυμνασίου Μεσολογγίου (1880), βεβαίωση Πανεπιστημίου Αθηνών για την επιτυχία του στις εξετάσεις επί διδακτορία της νομικής σχολής το 1888 (έκδοση 1905, μετάφραση στην γερμανική και επικύρωση από την ελληνική πρεσβεία του Βερολίνου 1906), γνωστοποίηση ανάκλησης πληρεξουσιότητας από τον πατέρα του Ιωάννη Χατζόπουλο (εφ. *Αγγελιοφόρος Μεσολογγίου*, 23.1.1906), σχέδιο πληρεξουσίου για την πώληση κτημάτων του στο Αγρίνιο (ελληνικό προξενείο Μονάχου, 1912), πιστοποιητικό ιθαγένειας (ελληνικό προξενείο Μονάχου, 1913).
- Εταιρείες, δημόσιες θέσεις: Εκλογή του ως αναπληρωματικού μέλους του Δ.Σ. της Ελληνικής Λαογραφικής Εταιρείας (επιστολή Ν.Γ. Πολίτη, 1916), εκλογή του ως μέλους του Δ.Σ. της Εταιρείας των κοινωνικών και πολιτικών επιστημών (δίπλωμα, 1916), γνωστοποίηση διορισμού του ως διευθυντή στο γραφείο λογοκρισίας (υπουργείο συγκοινωνίας, 1917), άρνηση παραιτήσεώς του από τον υπουργό Α. Παπαναστασίου (1918), χορήγηση μηνιαίας άδειας από την ίδια θέση (1919), γνωστοποίηση εκλογής του ως μέλους ειδικής επιτροπής ζωγραφικών και γλυπτικών έργων (επιστολή κεντρικής επιτροπής εκατονταετηρίδος, 1918), πρόσκλησή του σε εγκαίνια έκθεσης Κ. Παρθένη (χ.χ.)

5.7

Sunny Haggmann-Χατζοπούλου, Σέντα Χατζοπούλου-Δρίβα (c.1930-1990)

- Sunny Haggmann-Χατζοπούλου, «Τα απομνημονεύματά μου. Η ζωή μου με τον Κώστα Χατζόπουλο», αναμνήσεις της συζύγου του, δφο.
- Βιογραφικά στοιχεία για τον Κ. Χατζόπουλο και την οικογένειά του, από την κόρη του Σέντα Χατζοπούλου-Δρίβα. Βιογραφικά της ίδιας και

ποίημά της για τον Κ. Χατζόπουλο με τίτλο «Το χέρι του πατέρα» (1966-1990).

- Σέντα Χατζοπούλου: «Τρεις βάτραχοι», σχολική έκθεση της Σέντας στη Γερμανική Σχολή Αθηνών, μεταφρασμένη από τον πατέρα της. “Odysseus i modern version”, κείμενο για τον Γ. Σεφέρη και μεταφράσεις ποιημάτων του στα σουηδικά από την Σέντα Χατζοπούλου. Αποδείξεις εκδόσεων «Εστίας» από πνευματικά δικαιώματα έργων του Χατζόπουλου (1979-1980).

- Σημειώσεις της Sunny και της Σέντα Χατζοπούλου σχετικές με την εργογραφία και με τα περιεχόμενα του αρχείου Κ. Χατζόπουλου. Επίσης, κάποιες σημειώσεις του Μ. Χαριτάτου.

ΦΑΚΕΛΟΣ 6 ΑΠΟΚΟΜΜΑΤΑ ΚΑΙ ΕΝΤΥΠΑ (1891;-1990)

6.1 Δημοσιεύματα για τον Κ. Χατζόπουλο (1930-1990)

Δημοσιεύματα για τον Κ. Χατζόπουλο, αποκόμματα εφημερίδων και περιοδικών και τεύχη του περιοδικού *Νέα Εστία*, μεταξύ αυτών και το αφιέρωμα στον Χατζόπουλο το 1940 (1937-1990).

6.2 Μεταφράσεις και μελοποίηση έργων του (1902-1950)

- Αποκόμματα με μεταφράσεις ποιημάτων του Χατζόπουλου και άλλων σύγχρονών του στα γαλλικά (Ph. Lebesgue, 1902) και στα γερμανικά (K. Dieterich), μετάφραση διηγήματός του («Le reve de Clara», μτφρ. F. Grossin, από το *Nouvelles Grecques* του O. Merlier. Δφο μετάφρασης ποιήματός του στα γαλλικά (La barque, από τον Jean Michel και άτιτλης μετάφρασης σε σκανδιναβική γλώσσα (από τη Σέντα Χατζοπούλου;).

- Παρτιτούρες μελοποιημένων ποιημάτων του Κ. Χατζόπουλου από τον Μ. Καλομοίρη (1950).

6.3 Ποικίλα έντυπα (1891;-1915)

Programm der sozialdemokratischen partei deutschland (1891;), *Πρόγραμμα και καταστατικό σοσιαλιστικού Κέντρου Κέρκυρας* (1911), Γ. Σκληρός, *Το κοινωνικόν μας ζήτημα* (1907), W. Liebknecht, *Τα κατά και τα υπέρ του Σοσιαλισμού*, μτφρ. Ν. Γιαννιός (1912). *Κανονισμός της ελληνικής λαογραφικής εταιρείας* (1915).